TOVERI

Länsien suomalaisen työväen sanomankannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVANEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 45 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Alkuvalmistuksiin olisi riennettävä

Kuten ennen jo olemme kertoneet, on lehtemme johtokunta yhdessä piiritoimikunnan kanssa suunnitellut jonkinlaisen erikoisjärjestelmän lehtemme levittämiseksi kolmen kuukauden ajalla. Tämän tehtävän me pyytäisimme painaa länsipiirin jokaisen puoluetoverin mieliin poiskulumattomasti.

Osastoille ja asiamiehille lähetetyssä ja lehdessäkin kerran julaistussa kiertokirjeessä on tehty tarkemmin selvää suunnitelmasta ja sen yhteydessä annettavista kirjoista, joten pyydämme tässä vain kohdistaa huomiota siihen, että alkuvalmistuksiin tämän suunnitelman toteuttamiseksi olisi ryhdyttävä nyt viipymättä, jotta heti alussa päästään selville tehtävistä.

Jokaisessa osastossa saadaan asiamiestoiminta nyt vilkkastumaan jos vain muistetaan ottaa asia keskusteltavaksi jokaisessa kokouksessa.

Kirjottakaa heti — ellette ole sitä vielä tehneet — Toverin konttoriin ja tahtokaa asiamiehiä varten laadittuja erikoisia kertomuslomakkeita, joihin voi sopivalla tavalla ja vaivatta merkitä kunkin viikon tulokset ja ilmottaa osaston kokoukselle. Niitä lomakkeita on postitettu joitakin kappaleita kullekin osastolle, mutta ne eivät kauan riitä. Tahtokaa lisää.

Kun tarkastaa sitä kirjaluetteloa, josta palkintokirjallisuuden saa valita, niin ei tarvitse olla mikään asiantuntija, huomatakseen, miten arvokkaita teoksia siinä on tarjolla. Ja vallan ilmaiseksi.

Mitäpä olisikaan näin vallankumousten aikakaudella mielenkiintoisempaa kuin tutustua entisiin vallankumouksiin. Ja niitä käsitellään teoksessa

MAILMAN VALLANKUMOUKSET,

joka on yksi tarjotuista teoksista. Asiamiesten tulisi itse ensin tutustua näihin teoksiin, voidakseen paremmin selittää niiden sisältöä toisille.

Se on porvarien lempityötä

Eräässä suurporvarien äänenkannattajassa, jota työläisten keskuudessa luetaan tuskin ollenkaan, kirjotetaan erittäin katkerassa äänilajissa sellaisesta työväestöstä, joka uskaltaa mennä vaatimuksissaan niinkin pitkälle, että tekee lakon. Sellaiset tavalliset syytteet kuin epäisänmaallisuus, kapinallisuus, itsekkyys ja niin edespäin, heitetään työväestöä vastaan, ja selitetään, että olisi päästävä siihen, jossa työläisiä määrättäisi työhön samalla tavalla kuin sotilaitakin sotaan.

Työpakko olisi herrojen suuriistäjien mielitty päämäärä: sellainen tilanne, jossa palkankorotusta vaativa työläinen olisi ammuttavissa ilman mitään seurauksia.

Kun jokaisessa työpaikassa olisi varsinainen työnteettäjien määräyksistä riippuva ampumakaarti, joka pitäisi yllä "rauhaa ja järjestystä", niin sitte olisi työväenkysymys ratkaistu. Sellainen ajatus tulee ilmi yllämainitusta kirjotuksesta.

Ja mitäpä siinä häikäilee. Porvaristolla on valta käsissään, käyttäähän sitä siis pitää, arvelee kai kirjottaja. Sillä taholla on aina tunnettu valtiovallan merkitys, vaikka työväestö vielä väittelee sen valtauksen tarpeellisuudesta.

Mieluisempaa tehtävää eivät porvarinuorukaiset saisi tuskin mistään, kuin työläismetsästykset olisivat. Olivathan ne "jalojen roomalaisten" patrioottienkin "jaloina harrastuksina", miksi ei siis yhtähyvin nykyaikaisenkin porvarinuorison. Samat halut vievät samaan tulokseen. Toisten kustannuksilla eläminen tapahtuu toisten kustannuksilla, ja on vain mahdollinen niin kauan kuin kustannuksista huolehtivat ovat kyllin alistuvaisia sellaista sietämään.

Unohdetut orjat

Tilastolliset tiedot, jotka yleensä ovat mitä kuivinta lukemista, antavat kuitenkin parhaan avaimen yhteiskunnallisen olotilan ja historiallisen kehityksen tuntemiselle. Niiden avulla kyetään pitämään aina selvästi havaittavissa ne muutokset ja vaihtelut, jotka alituisesti tapahtuvat ympärillämme.

Ilman tilastoja olisi mahdoton tietää, miten asiat ovat laajemmilla aloilla. Olisi mahdoton tietää, esim. miten paljon vuosittain tapahtuu teollisuustapaturmia, miten paljon työläisiä on työttömänä, miten paljon sortuu tauteihin, jne.

Erinäiset hallitusvirastot kokoilevat tilastoja, mutta eivät tuseassakaan tapauksessa laadi niitä sellaiseen muotoon, että yhteiskunnalliset luokkasuhteet niistä kuvastuisivat selvänä sellaiselle, joka ei osaa käyttää tietoja hyväkseen. Niissä kyllä kerrotaan räikeistäkin epäkohdista, mutta jätetään aina selittämättä niiden yhteiskunnalliset syyt. Se jää niiden tehtäväksi, jotka tilastojen avulla selittävät luokkasuhteita ja yhteiskunnallista kehitystä.

Tästä ei kuitenkaan ollut aikomusta esittää laajaa numerosarjaa erinäisistä tapahtumista, vaan ainoastaan viitata erääseen, sangen räikeään epäkohtaan, joka vallitsee nykyisin samoin kuin muinakin aikoina: siihen tapaan jolla yhteiskunnan taholta huolehditaan työläislapsista.

Muuan juuri julaistu tilastollinen lentokirjanen, joka käsittelee äitien suhdetta tuotannolliseen elämään, paljastaa m.m. sen räikeän seikan, että **vuosittain kuolee noin viisitoistatuhatta naista lapsivuodesairauteen tai sen jälkiseurauksiin, ja 300,000 lasta alle viiden ikävuoden.** Ja edelleen siinä selitetään, että äidit ja lapset kärsivät kunnollisen lääkäriavun ja sairashoidon puutteesta. Perheissä, joiden isän ansiot olivat alle viiden ja puolen sadan dollarin vuodessa, kuolee joka kuudes lapsi, kun taas perheissä, joissa isä ansaitsee vuodessa tuhannen dollarin seuduille, vain yksi jokaisesta kuudestatoista syntyneestä kuolee ennen kuin täyttää ensimäisen ikävuotensa.

Selvääkin selvempi siis on, että kunnolliset elinehdot ovat lasten kuolevaisuuden estämiseksi välttämättömät.

Mutta mihin toimenpiteisiin on porvariston taholta ryhdytty asian korjaamiseksi? Ei mihinkään. Päinvastoin koetetaan kaikilla mahdollisilla keinoilla älentaa työläisten elintasoa, ja estää työväestö saamasta enempää palkkaa, joka on ensimäinen edellytys kunnollisesti elämiselle.

Kokonainen orjasuku jää yhteiskunnan taholta unohduksiin silloin kun työläisten lapset unohdetaan. Mutta kun nykyisin vielä on työvoimaa kylliksi, niin mitäpä välittävät kapitalistit siitä, mitä tulevaisuudessa tapahtuu. He eivät yleensä katsokaan eteenpäin, vaan ainoastaan riiston mahdollisuuksia kulloinkin kysymyksessä olevana aikana.

Siinä syy, miksi lapset kuolevat hoidon puutteeseen ja äidit menehtyvät lapsivuoteelle. Enemmän palkkaa isälle auttaisi, mutta se vähentäisi voittoja.

Bolshevikien käytännöllinen ohjelma

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 11, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

"Venäjästä muodostuu mahtavin kansakunta, jonka laajenemismahdollisuudet ovat melkein rajattomat, sillä sellaisen tasavaltaisen hallituksen alaisena haluavat olla kaikki kansat", lausui Lenin jatkaessaan selitystään vallankumouksellisen Venäjän tulevaisuudesta.

"Muodostuuko sellaisesta yhtenäinen kansakunta?" kysyi haastattelija.

"Muodostuu", oli vastaus, "sillä se yhdistyy yhteisen keskushallinnon alle, mutta siitä ei tule yhtä kansakuntaa, vaan useitten itsehallinnollisten valtioiden liitto. Jokaisella kansakunnalla tulee olemaan oma itsenäinen hallintonsa ja oma sivistyksensä."

"Mikä on ensimäinen tehtävänne?" kysyttiin.

"Sodan lopettaminen. Ja mahdollisesti on välttämätöntä kukistaa Kerenskijn hallitus", vastasi Lenin. (Kuten sittemmin tapahtuikin).

Vallankumouksen alusta alkaen me olemme vaatineet kaikkien niiden sopimusten voimattomiksi julistamista, joita tsaari on tehnyt", jatkoi Lenin. "Me emme halunneet kantaa vastuunalaisuutta vanhan hallituksen tekemistä erehdyksistä. Siihen aikaan olivat menshevitkin sotaa vastaan. Useat heistä ajattelivat samoin kuin mekin, mutta Kerenski oli sitä mieltä, että sopimuksia ei voitu peruuttaa vahingoittamatta liittolaisia.

Kerenskij pelkäsi Japania.

"Me emme halua tehdä erikoisrauhaa Saksan kanssa, vaan haluamme yleistä rauhaa. Meidän tarkotuksemme on selittää selvästi Venäjän suhde liittolaismaihin. Meidän on selitettävä niille, että meidän voimamme ovat loppuneet ja me annamme kansan päättää sodasta tai rauhasta. Se ei voi jatkaa sitä, ajamatta Venäjää taloudelliseen vararikkoon.

"Meidän on vaikutettava liittolaisiin ja saatava ne suostumaan rauhanneuvotteluihin, ennenkuin Venäjä on niin näännytetty että sen siitä nouseminen on mahdottomuus. Mutta Kerenskij on siinä määrässä pääomansijoittajien vaikutusvallan alaisena, että hän ei kuule mitään muuta kuin mitä ne sanovat. Hän taipuu kaikissa kadettien vaatimuksiin, peläten niitä. Ainoa joka häntä siinä suhteessa enemmän vaivaa, on pelko Japanin aikeista. Mitä hyötyä olisi siitä, että Venäjä pakottaisi tekemään Rauhan? Saksa valtottaa alueita nykyisin yhtäällä, ja mitä takeita on siitä, ettei Japani teki samoin toisaalla niin pian kun rauha on solmittu? Viimeiset kuusi sotakuukautta ovat maksaneet meille enemmän kuin mikään sen edellinen kuusikuukautinen ajanjakso."

Kapitalisteista on päästävä.

"Ette siis ole sitä mieltä, että Venäjällä on enää tilaa pääomansijoittajille, kadeteille ja kapitalisteille?" kysyi kirjeenvaihtaja.

"Niitä emme ota suunnitelmissamme, lukuun, sillä sosialistisen yhteiskutajärjestelmän vallitessa kapitalistien on poistuttava näyttämöltä", oli Leninin vastaus. "Kaikki ihmiset tulevat samanarvoisiksi ja kaikenlaiset luokkaeroavaisuudet katoavat. Kaikilla ovat samanlaiset mahdollisuudet luonnonrikkauksien käyttämiseen, niin maahan, kuin sen tuotteisiinkin ja kaikkeen tuotannolliseen rikkauteen.

"Me emme pidä sopivana sovitella pääomansijoittajien ja kapitalistien kanssa Venäjällä nykyisin, sillä tulevaisuuden Venäjällä ei sellaisia tule olemaan.

"Tarkotusperiemme ainoa saavuttamismahdollisuus on jonkinlaisessa kaksoishallitusmuodossa. Ei mitään kokoomushallitusta, sillä sellaiseen me emme luota, mutta kaksoishallitus toisaalla talonpoikien ja toisaalla teollisuustyöväestön välillä."

"Tarkotatteko että mahdollisesti tulee olemaan kaksi presidenttiäkin?"

"Juuri niin, mahdollisesti kolmekin, yksi talonpojille, yksi teollisuustyöväestölle ja yksi sotilaille", oli vastaus. "Todellisen kansanvaltaisuuden täytyy vallita."

Sosialistien on yhdyttävä.

"On kaksi seikkaa, jotka lopullisesti ajavat bolshevikit ja menshevikit yhteen", selitti Lenin edelleen. "Joko ylimystö voittaa vastavallankumouksensa kautta, jolloin me kaikki joudumme vankilaan, jossa meillä on kylliksi aikaa päästä yksimielisyyteen, tai kumpikin puoli käsittää tsaarivallan perinpohjaisen pois kitkemisen tarpeellisuuden, ja että nykyistä tilannetta on käytettävä todellisen kansanvaltaisuuden valtaan asettamiseksi, jota varten kaikki voimat ovat liitettävät yhteen.

"Muistanette eräitten menshevikijohtajien Kornilovin kapinan aikana pitämiä puheita. Ne ovat täydelleen samanhenkisiä bolshevikien suunnitelmien kanssa, joten emme me niin kaukana toisistamme sentään olekaan, kunhan vain pääsemme konikauppoja hierovasta Kerenskijstä ja ihannoitsija Tseretellistä.

"Venäjän kansanvaltaistuttaminen ei ole yhden miehen tehtävä. Me tarvitsemme paljon ja lujatahtoisia miehiä, joiden, samoin kuin Ranskan suuren vallankumouksen sanskulotit, on noustava kansan keskuudesta. Ja minä vakavasti luotan siihen, että niistä ei tule olemaan puutetta."

MAILMANKATSOMUKSIA

TUNNUSTUSTA BOLSHEVIKEILLE

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 11, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Samalla aikaa kuin Pariisin porvarilliset katulehdet vielä koettavat lukijoilleen syöttää kaikille täysjärkisille ihmisille liian paksua valhetta, että venäläiset bolshevikit olisivat kiihotustyötään harjottaneet Saksan hallituksen rahoilla, alkaa täällä Amerikoissa yksi ja toinen porvarilehti jo kokeilla, eikö bolshevikien vanavedessä kulkemalla ehkä voisi jotain rasvaista tipahtaa heidänkin suuhunsa. Niinpä kirjottaa Portlandissa ilmestyvä Evening Telegram:

"Leon Trotski, jonka bolshevikiliike Venäjällä nostatti valoloimuun, tuntee bolshevikien tarkotusperät ja heidän historiansa paremmin kuin kukaan toinen yksityishenkilö. Trotski on kirjottanut selityksen mailmalle, jossa annetaan välittömiä ja sisäisiä tietoja bolshevikeistä ja malmanrauhasta. Tämä selostus alkaa ilmestyä Evening Telegramissa jatkuvana, maanantaista helmik. 11 p:stä lähtien. Trotskin selostus tulee aukaemaan niiden silmiä, joilla on ollut ainoastaan hämärä käsitys siitä, mitä vallankumoustaistelujen runtelemassa Venäjänmaassa on tapahtunut. Tämä on mullistavin teos Venäjän oloista, mitä nykyisen sodan johdosta on ilmestynyt."

Toinenkin portlandilainen porvarilehti, Oregon Journal, kirjottaa Trotskista ja hänen bolshevikeistaan näin suopeassa äänilajissa:

"Suuresta merkityksestä oleva uutispätkä saapuu meille kasakoitten maasta, jossa ylimalkaan ei ole suosiollisesti suhtauduttu bolshevikien tuhatvuotisen vaitakunnan suunnitelmiin. Siellä on ollut taisteluita kasakoitten ja Trotskin kannattajien välillä vaihtelevalla onnella, mutta ylipäätään näyttävät bolshevikit, rauhan aatteistaan huolimatta, pitäneen puolensa tappelussakin.

Tuon uutisen mukaan olisivat vanhempien ja nuorempien kasakkain välit särkyneet. Vanhempi miesväki Donin alueella pysyy taantumuksellisella kannallansa ja edelleen vastustaa bolshevikeja. Mutta nuoret miehet ovat taipuvaisia asettumaan Trotskin puolelle ja tukemaan vallankumousta.

Oman vallankumouksemme päivinä kirjotti Thomas Paine, että 'itsekullakin miespolvella on täysi oikeus uudistaa mailma oman mielensä mukaiseksi'. Hän sanoi olevan raukkamaista kenenkään antaa kuolleitten hallita itseään. Nuorilla kasakoilla näyttää olevan jotensakin samanlainen ajatus kuolleista kuin Painellakin oli."

IHMEKÖ, JOS TÄYTYY TURVATA JÄKÄLÄÄN.

Haaparannan Sanomissa on seuraava räikeä kuvaus eräästä Tornion jokilaaksossa asuvasta manttaalipapasta, joka osottaa, minkälaisissa kässä väestön elonlähteet saattavat olla "pyhän omistusoikeuden" nojalla. Santarmilehdet ovat Suomessa vallitsevasta nälänhädästä puhuessaan koettaneet sivuuttaa maaporhojen pirullisuuden ja syyttää työväkeä, joka muka lakoillaan esti kylvönteot ja sadonkorjuun. Mutta tässä kuvattu tapaus on Ruotsin puolelta rajaa, niin etteivät sinne ainakaan ole Suomen valtiolliset eikä taloudelliset taistelut ulottuneet. Kuvaus on tällainen:

Ei yhtään jyvää eikä perunaa vuonna 1917.

Tämä ei olisi itsestään mikään kumma tapaus, mutta kun henkilö, josta tässä puhutaan, on kahden jolei kolmenkin verotalon omistaja, niin jo on riittävästi syytä ihmetellä. Sellainen vähemmän toihmellinen talollinen on Hietaniemen Koivukylässä. Tämä isäntä ei ole viime kesänä mitään kylvänyt eikä siitä syystä myöskään mitään ottanut ylös, kuin vaan luonnonniityillä kasvavat heinäpillit. Niistäkin on osa jäänyt tekemättä, kun kesällä näkyy olevan aina se paha tapa, että se mainitulta isännältä loppuu kesken.

Pari vuotta takaperin oli tässä puhutulla isännällä vielä joitakin elonmerkkejä. Hän kylvi lööklä (sipulia) ja perunolta. Perunat hän kylvi erääseen lapiolla karkeasta käännettyyn peltopalaseen. Mutta tulos ei nähtävästi näistä ole houkutellut isäntää uusiin kokeisiin. Ja kehno se kuuluu olleenkin. Sipulista ei edes ehtinyt saada siementen arvoa ennenkuin ne lahosivat, ja hänen perunoitansakaan ei ole kukaan nähnyt; eikä se ihme olekaan, koska on tullut tiedoksi, että hänen, isännän, oma lammaslauma piti perunamaata makaussijana, syystä että se oli pehmein paikka vaaran laidassa...

"MERIEN VAPAUTTA"

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 11, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

kuvaavana mainittakoon seuraava Washington Times lehden ehdotus, joka toteutettuna varmaan tulisi "tekemään mailman turvalliseksi kansanvallalle":

"Lloyd George peruuttaa, niinkuin onkin paikallaan, Englannin antamat lupaukset Konstantinopolin luovuttamisesta Venäjälle. Venäjän piti saada Konstantinopoli; nyt se ei voi sitä saada. Kuka sen sitte saa? Me puolestamme arvaamme, että Konstantinopoli tulee jaettavaksi tasan Englannin, Irlannin, Skotlannin ja Walesin kesken. Paremmalla tavalla ei tämän tärkeän kaupungin kohtaloa voida ratkaista. Englannin hallussa on Välimeren läntinen portti, Gibraltari. Annettakoon sen haltuun myös sen itäinen portti; pitäköön se laivastonsa siinä kunnossa, että vaikka Saksa kyhäilisi minkälaisen preussilais-ryssäläisen valtakunnan, siltä suljetaan pääsy avomerelle Dardanellien kautta. Jos Englanti ottaa sen tehdäkseen, saa se meidän siunauksemme."

Itsevaltiaalle veritsaarille Konstantinopoli olisi avokäsin annettu; olisi se puolittain armosta vielä luovutettu poroporvarillisille miljukoffeille ja kerenskeillekin, mutta varsinaista Venäjän kansaa, työläisten, sotaväen ja talonpoikaisväestön sankkoja rivejä, edustaville bolshevikeille — ei mitenkään! Kas, se on sitä aito amerikkalaista poroporvarillista kansanvaltaisuutta.

KESKIAIKAISTA OIKEUTTA.

Nyrnbergin kaupungissa Saksassa oli eräällä Schönin nimisellä porvarilla vaimo Maria, joka usein joi enemmän kuin janon takia olisi ollut tarpeellista; juovuksissa ollessaan hän kerran höpisi murhanneensa jolloinkin lapsensa ja samalla mainitsi, että eräs Dorothea Härlin oli häntä avustanut tuota rikosta tehdessä. Viranomaiset muitta mutkitta uskoivat jutun todeksi, vangitsivat Maria Schöninin ja ottivat rouva Härlinin kuulusteltavakseen. Tämä kuitenkin jyrkästi kielsi tietävänsä mitään mistään lapsenmurhasta. Silloin tuomari uhkasi panettaa hänet kidutuspenkkiin, ellei hän tunnusta todeksi, mitä rouva Schönin on puhunut, ja tämä uhkaus niin pelotti vaimoparkaa, että hän ennemmin tunnusti kaikki, mistä häntä syytettiin, kuin antautui kidutettavaksi. Sillä oli asia ratkaistu: molemmat naiset tuomittiin mestattaviksi.

Telotuspäivänä seurasi tuomittujen jälessä paljo väkeä mestauspaikalle. Ensin astui mestauslavalle Maria Schönin ja istui telotustuoliin. Vasta silloin, viimeisellä hetkellä, kun pyöveli jo oli paljastanut miekkansa, hän alkoi äänen itkeä ja huusi hänelle lohdutuksen sanoja puhuvalle papille: "Ei se ole totta, että minä olisin lastani murhannut; minulla ei eläissäni ole lasta ollutkaan. Sentähden en voi kuolla, ennenkuin olen saanut synninpäästön siitä, että olen valhetellut itseni niin suureen rikokseen syylliseksi."

Pappi silloin meni telotusta valvovan tuomarin luokse ja kertoi hänelle, mitä tuo nainen oli sanonut. Tuomari käski hänen kysyä asiaa myös Dorothea Härliniltä, joka vielä oli mestauslavan juurella. Väkijoukko, joka hyvin oli kuullut Schöninin sanat, tunkeutui lähemmäksi ja kuuli hyt, mitä Härlin papille vastasi. Hän vakuutti, että kaikki mitä hän oli keudessa oli tunnustanut, oli valhetta ja että hän ainoastaan hirveätä kidutuspenkkiä välttääkseen oli tunnustanut, mitä tuomari vaati hänen tunnustamaan, vaikka hän oli ihan täydellisesti syytön.

Mestauslavalla itkevää Schoniua nähdessään alkoi pyövelinkin kylmäverisyys horjua; uhkaavin elein tungeskeli väkijoukko ympärillä; tuomari seisoi neuvottomana, ja lähetti vihdoin ratsastavan sanansaattajan kaupunkiin ilmottamaan raatiherroil, le mitä oli tapahtunut, ja kysymään, mitä näin ollen olisi tehtävä. Mutta raati pysyi langetetussa tuomiossaan ja lähetti viestintuojan mukana jyrkän käskyn, että molemmat telotukset oli viipymättä toimeenpantava. Niinkuin käsky oli, niin tapahtuikin, ja molemmat naiset saivat surmansa pyövelin kädestä—rikoksesta, jota ei koskaan ollut tehtykään.

*

Tämä tapahtui jolloinkin viidennellätoista sataluvulla. Keskiajan pimeydessä kidutuspenkin ollessa yleisessä käytännössä, sattui tuollaisia tapauksia tuhansia, ehkä satojatuhansia. Sentähden on kidutus aikoja sitten poistettu useimpien sivistysmaitten — viimeksi Kiinan — oikeuslaitoksen yhteydestä. Mutta ei Amerikan Yhdysvaltojen. Niin äskeisissä kuin eilispäivän lehdissä on tässä maassa vielä luettavan seuraavanlaisia uutisia:

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 9, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Hunnilaisvakooja ilmaisee avustajiensa nimet. — Höyrylaivalla toimitetun vangitsemisen avulla viranomaiset toivovat saavansa kiikkiin muitakin.

New York, helmik. 9 p.—(I.N.S.)—Oman tunnustuksensa nojalla saksalaiseksi vakoojaksi osottautunut mies on nyt vangittuna Ellissaarella, ja hänen vangitsemisensa johdosta viranomaiset luulevat saavansa kytkeityksi useampiakin tässä maassa oleskelevia teutoonien asiamiehiä.

Vakooja oli yksi erääseen Atlannin satamaan saapuneelta hollantilaiselta linjalaivalta Nieu Amsterdamilta pidätettyjä matkustajia. Hänen kaulukseensa piilotettuna löydettiin tusina silkkipaperiliuskoja, täynnä kirjaimia ja numeroita. Useampia tunteja kestäneen "kolmannen asteen" jälkeen vangittu tunnusti noissa papereissa olevan uuden saksalaisen salamerkkijärjestelmän, jota hän oli Saksan hallituksen suoranaisesta pyynnöstä lähtenyt tuomaan tässä maassa oleville saksalaisille urkkijoille. Hän tunnusti saaneensa suuren summan rahaa otettuaan tämän tehdäkseen ja että hänelle oli luvattu lisää, sitte kun olisi tehtävänsä onnellisesti suorittanut.

Viranomaiset olivat lujilla puristaessaan häneltä tätä tunnustusta, jossa myös mainitaan niiden henkilöiden nimet, kenelle hänen piti tuo salakirjotus antaa.

Siitä ei sanota mitään, kuinka lujilla heidän uhrinsa oli. Mutta sen voi arvata, kun tietää, mitä "kolmannella asteella" tarkoitetaan...

Järjestömme asioita

S. S. OSASTOILLE JA ASIAMIEHILLE.

Viitaten siihen kiertokirjeeseen, jonka Piirikomitea antoi ulos viikko sitten, koskien Toverin kirjoituskilpailua ja lehtemme levittämistä, haluamme erikoisesti painostaa, että nyt kun osastot kautta koko piirin ryhtyvät järjestämään asiamiesten toimintaa, asiamiehiä valitaan kunkin osaston puolesta tarpeellinen määrä. Saadaksemme paremmat tulokset kirjallisuuskomitean toiminnasta kullakin paikkakunnalla, on paikkakunta jaettava piireihin, niin, että kullakin asiamiehellä on oma piirinsä. Näin menetellen on asiamiesten parempi mahdollisuus huolehtia lehtiemme levittämisestä. Kukin asiamies tekee selostuksen toiminnastaan, sitävarten saatavana clevilla korteilla, kirjallisuuskomitea kirjurille, joka näiden selostusten perusteella tekee ilmoituksen osaston kokouksessa asiamiesten toiminnasta. Näitä tilityskortteja lähetetään pyydettäessä riittävä määrä kullekin kirjailisuuskomitealle Toverin konttorista.

Tarmokkaalla ja järjestetyllä toiminnalla me voimme kohottaa tuntuvasti Toverin ja Toverittaren tilaajamäärää täällä Länsipiirissä. Pitäkäämme tunnussanamme TOVERI JOKAISELLE TYÖLÄISELLE KAUTTA LAAJAN LÄNNEN.

Ottaessaan vastaan toisten puolueiehtien tilauksia, on asiamiestemme vältettävä ne konttorimme kautta.

Samalla olisi myöskin muistettava, että niillä paikkakunnilla, missä suomalainen asutus on huomattava, on asiamiestemme kiinnitettävä huomiota myös ilmotussciikkohin, että paikkakuntansa liikemiehet, jotka saavat suurimman liikkeensä juuri suomalaisilta, pitävät myös velvollisuutenaan ilmoittaa lehdessämme. Ilmoitushinnoista ja niitä seikkoja koskevista asioista saatte selostukset pyytämällä niitä konttoristamme.

Lähettäkää kaikki painotyönne, oviliput, kirjekuoret, kirjepaperit, säännöt ja jäsenkortit Toveriin painettaväksi. Kun näin menettelemme, niin saamme kirjapainoomme riittävästi työtä, josta taas on seurauksena, että sitä enemmän voimme kiinnittää varojakysyvää työtä Toverin sisällön elvyttämiseen.

Lentemme ja kirjallisuuden levittämisessä on aina muistettava että yksimielinen yhteistyö tuottaa parhaiten tuloksia.

Toveruudella,
Toverin konttori.

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKAOHJELMA.

Länsipiirin puhuja, toveri Alfred Hautamäki, punuu Idahon valtiossa seuraavasti:—

Mullan, Idaho, helmikuun 20 ja sitä seuraavina päivinä.
Kellogg, Idaho, helmik. 25 ja sitä seuraavina päivinä.
Enaville, Idaho, helmik. 27 ja sitä seuraavina päivinä.
Cataldo, Idaho, maalisk. 2, 3 ja 4 päivinä.

Sen jälkeen tulee Hautamäki Washingtonin puolelle, jossa Washingtonin s. valtiokomitea järjestää hänen matkansa.

Toveri Alfred Hautamäki on tunnustettu parhaimpien puhujien joukkoon, joten maksaa vaivan mennä Hautamäkeä kuulemaan. Osastot, tehkää voitavanne puhetilaisuuksien onnistuttamiseksi. — Myöskin Länsipiirikomitea kehottaa jokaista s. s. osastoa toimimaan toveri Hautamäen puhetilaisuuksien aikana, jonakin sopivaksi katsottuna iltana, niin kut sutut ohjelma-illatsut, joista illatsuista luovutetaan tulot piirimme agitationirahastoon. Toveri Hautamäki paikkakunnallenne saavuttuaan antaa osastojen huvitoimikunnille apuaan iltamien järjestämisessä.

Toveriliisesti,
LÄNSIPIIRIKOMITEA.

Kansankirjeitä

CALIFORNIA

SAN FRANCISCO.

Standard öljy-yhtiön gasoliinimyymälöitten ikkunoissa komcilee valkosella pohjalla punaisilla reunuksilla varustettu lippu, jossa on 1,305 mustaa tähteä, jotka jokainen merkitsevät yhtä miestä; siitä lipulla tahdotaan ilmaista, että Standard yhtiö on "lähettänyt" 1,305 miestä Yhdysvaltain armeijaan. On siinä luokoväkeä yhden talon osalsi.

Twin Peaks tunneli valmis. T. k. 3 p:nä kulki ensikerran San Franciscon kaupungin omistama katuvaunu Twin Peaks tunnelin lavitse, kaupungin majuri Rolph'in itsensä ollessa moottorimiehenä. Suuret haluavat suurta mainetta. Ensimäisen päivän tulot tästä tunnelikaarasta tekivät $445. Tunnelia ruvettiin rakentamaan 30 p:nä lokakuuta v. 1914. Se valmistui lopullisesti helmikuun 3 p., tuli maksamaan sievoisen summan: $4,250,000. Tuo on jo melkein kaikki kannettu veroina maan omistajilta. Tunnelissa on kaksi asemaa ja on se 12,000 jalkaa pitkä.

Kaupunki antaa uusia urakoita. Kunnallista raitiotietä ruvetaan kiireen kaupalla rakentamaan Van Ness avenuelta alas Market katua Geary kadulle asti, josta saakka kaupungilla on jo entuudestaan raitiotie alas rantaan. Tämän patkan valmistuttua voivat tunnelin läpi kulkevat katuvaunut huristaa suoraan rantaan asti.

Se oli alkuperäinen ajatuskin, kun tätä kunnallista tunnelia ruvettiin rakentamaan, vaikka raitiotieyhtiö on koettanut panna kynsin hampain vastaan, että kaupunki ei saisi rakentaa tätä rataa, sillä Market street on yksi Friscon vilkkaimpia liikekatuja.

Alaska packers Association jakaa 1,380,000 voitto-osinkoja viime vuodelta, eli $24 osaketta kohden. Kehutaan olevan suurimman saaliin jaon, mitä länsirannikon kauppamailma tuntee. Alaskan kalamiehet, te, jotka olette nämä miljoonat viime kesänä henkenne uhalla kokoon hankkineet, sivaiskaapa taskujanne tässä kevään tullen, kun taas lähdette uudelle vaivaloiselle kalastusmatkalle uusia rikkauksia syvyyksistä tuomaan, nähdäksenne kuinka monta dollaria teille on sattunut yli jäämään. Muistan kyllä hyvin ne rennot raha-ajat syksyllä, kun Alaskasta takaisin palattaan, kun senlaisissa kurjissa oloissa puoli vuotta kidutetaan ja tällä erakoelämän ajalla on hyvässä "lykyssä" onnistuttu nelja- tai viisisataa dollaria jalkimaksua saamaan, silloin muhutaan, että kyllä siellä Alaskassa sentään tienaa. Mutta kun niillä säästöillä on talvi elettv, niin siihen ne taas ovat menneet, ja kevään tullen olemme yhtä köyhät kuin edellisenäkin kevännä. — Yhtiöt ne parhaat palat poisivat, niille ei piisaa pienet panokset; ne ottavat 24 yhdestä dollarista.

Eiköhän kalamiestenkään uniolla olisi aika hiukan "fiksailla" niitä vanhoja palkkasopimuksia?

Mestarista tuli sälli. Toveri T.